

Nr 347.

Av herr **Persson, Ola, m. fl.**, i anledning av *Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag angående ändring i lagen den 29 juni 1946 (nr 431) om folkpensionering, m. m.*

Propositionen avser en lagändring i syfte att möjliggöra tätare utbetalningar av nu gällande indextillägg å folkpensioner. Därvid förutsättes att pensionspristalet för mars månad innevarande år kommer att uppgå till 115 och utlösa ett indextillägg av i princip 15 procent.

Då riksdagen förra året beslutade om indexreglering av folkpensionerna fastställdes pensionspristalet till 108, vilket medförde ett tillägg av i princip 5 procent. Härvid hade inte räknats med den levnadskostnadsstegring, som inträdde för folkpensionärshushållen genom bortfallet av livsmedelsrabatterna, vilken beräknades till 7 procent. Tveksamhet rådde även om huruvida levnadskostnadsstegringen, sedan folkpensionerna fastställdes av riksdagen, borde beräknas till 8 eller 9 procent. Den sammanlagda levnadskostnadsstegringen för pensionärshushållen torde därför vid den tidpunkt, då riksdagen beslutade i saken, ha uppgått till mellan 15 och 16 procent. Om man härtill lägger de mellan 3 och 4 procent, som felräkningen av indexrepresenterar, var det krav om 20 procent som redan under föregående års riksdag framfördes av den kommunistiska gruppen berättigat.

Sedan detta krav ställdes ha emellertid så omfattande prisstegringar inträffat, att det erfordras minst 30 procent för att återställa det ursprungliga realvärdet av folkpensionsförmånerna. Det för i år beräknade indextillägget anges emellertid till endast 15 procent. Härtill kommer, att det samma avser endast de icke inkomstprövade förmånerna. På de inkomstprövade förmånerna, som tillkomma de sämst ställda bland folkpensionärerna, utgår däremot icke indextillägg. Uppenbart är därför att läget för dessa blir sämre och sämre även om de nu gällande indexreglerna skulle ge full kompensation för levnadskostnadsstegringen. Så mycket värre måste förhållandena gestalta sig, då man vet, att ifrågakarande regler för närvarande endast ge omkring halv kompensation.

Ingen torde sväva i tvivelsmål om att de folkpensionärer, som uteslutande äro hänvisade till folkpensionen för att kunna existera, särskilt efter de senaste prisstegringarna, befinna sig i ett tröstlöst läge. De behöva en avsevärd förbättring i sitt läge, om de skola kunna uppehålla livet. Frågan om en höjning av grundpensionerna till en nivå, som ger folkpensionärerna en tryggare ålderdom, börjar få en alltmera brännande aktualitet. Statsmakterna kunna icke i längden komma förbi det spörsmål, som folkpensionärerna genom sina organisationer resa med allt större styrka: Varför

skola folkpensionärerna befinna sig på en lägre levnadsstandard än flertalet av dem, som pensioneras från allmän tjänst?

I nuvarande situation anse vi det vara ett minimikrav, att folkpensionärerna erhålla kompensation för den verkliga levnadskostnadsstegringen sedan mars månad 1946. Detta skulle innebära ett indextillägg från innevarande års början av, icke 15 procent, utan 30 procent, vilket förutsätter, att pensionspristalet fastställles till 130. Oberoende av frågan huruvida hänsyn skall tagas till levnadskostnadsförsämringen genom bortfallet av livsmedelsrabatterna är faktiska förhållandet det, att den verkliga levnadskostnadsförsämringen för folkpensionärerna sedan mars månad 1946 kräver ett tillägg av minst 30 procent för att kunna elimineras. Någon ökning av folkpensionernas realvärde blir icke följden, varför folkpensionärerna i det fallet alltjämt komma att släpa efter övriga samhällsgrupper.

På förestående grunder få vi hemställa,

att riksdagen måtte besluta bemyndiga Kungl. Maj:t att vid fastställandet av pensionspristalet för innevarande halvår bestämma detsamma till 130 och att följaktligen indextillägget skall utgå med 30 procent.

Stockholm i mars 1951.

Ola Persson.

Gunnar Öhman.

Helmer Persson.
